

[Stumph.]

handlingernes Slutning stille Forslag om, at det henvises til Behandling i et Udvalg.

Stegger Nielsen: Den Bemyndigelseslovgivning, der tilsigtes gennem det foreliggende Lovforslag, maa jo i nogen Maadeses i Relation til den tilsvarende Lov af 6. Maj 1921, hvorved der for værnepligtige, der havde deltaget i forrige Verdenskrig i de krigsførende Magters væbnede Styrker, blev aabnet Adgang til Fritagelse for Militærtjeneste i Fredstid. Det Forslag, vi behandler her, tilsigter at tilvejebringe en tilsvarende Ordning, hvilket vi maa finde rimeligt.

Forslaget gælder for det første for dem, der inden for Tidsrummet 1. September 1939—31. December 1945 har gjort Tjeneste i de allierede Styrker, men i visse Tilfælde ogsaa for Personer, der har gjort Tjeneste i Aksemagternes Hære, nemlig naar de paagældende har erhvervet dansk Indfødsret i Henhold til Indfødsretslovens § 2, men uanset dette er blevet tvunget til at gøre tysk Krigstjeneste. Forslaget omfatter ogsaa Tilfælde, hvor der ikke er gjort Krigstjeneste, nemlig naar der er Tale om værnepligtige, der inden for Tidsrummet 1. September 1939—5. Maj 1945 har opholdt sig i Udlandet, paa Færøerne eller paa Grønland, og som ikke har kunnet vende hjem, og hvor Indkaldelse nu vilde virke meget generende for dem, meget mere, end hvis de kunde være blevet indkaldt normalt efter Tur. Det drejer sig vel i Almindelighed om Mennesker, der ikke selv har været Herre over de Forhold, der har hindret dem i Aftjeningen af deres Værnepligt.

For det tredje kommer Lovens Regler til Anvendelse paa værnepligtige her i Landet, der under Krigen har maattet gaa under Jorden eller maaske har været arresteret. Ogsaa for deres Vedkommende maa vi finde det rimeligt, at der aabnes Adgang til Fritagelse for Militærtjeneste i Fredstid, saa at disse Mennesker uden større Gene kan genoptage deres borgerlige Erhverv, som de har faaet afbrudt.

Lovforslaget tager Sigte paa Fritagelse for saavel første Indkaldelse som Genindkaldelser. Det er en Bemyndigelseslov i den Forstand, at det er Enkelttilfælde, der vil blive behandlet — der bliver altsaa ikke Tale om kollektive Afgørelser — alt efter Ansøgning og efter Forhandling mellem Indenrigsministeren og Forsvarsministeren.

Mit Parti kan anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling.

Malchau: Som det allerede gentagne Gange er omtalt, aabnedes der ved Loven af 6. Maj 1921 Adgang til at meddele værnepligtige, der i Aarene 1914—18 havde været tjenstgørende i en krigsførende Magts Hær eller Orlogsflaade, Fritagelse for Militærtjeneste i Fredstid. Det er derfor ogsaa naturligt, at der paa lignende Maade efter den nu afsluttede Krig gives Adgang for værnepligtige til, dersom de ønsker det, at faa meddelt en tilsvarende Fritagelse. Her maa det dog ikke glemmes, og det gør en stor Forskel, at Forholdene nu ikke ganske kan sammenlignes med Forholdene dengang; Krigstiden forløb jo denne Gang helt anderledes end under forrige Verdenskrig, ogsaa for Danmarks Vedkommende — jeg behøver saaledes kun at nævne Besættelsen, og hvad denne førte med sig —, og dette maa der selvfølgelig tages alt skyldigt Hensyn til.

Efter Lovforslagets § 1, Stk. 1, bemyndiges Indenrigsministeren til efter Forhandling med Forsvarsministeren efter Ansøgning at fritage værnepligtige for Militærtjeneste, dersom de paagældende inden for Tidsrummet 1. September 1939—31. December 1945 har forrettet Tjeneste i en fremmed Magts væbnede Styrker. Jeg vilde have foretrukket, at der i Stedet havde staaet f. Eks. „i en allieret Magts væbnede Styrker“. Dette er jo alligevel Meningen, hvad ogsaa fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, men hvorfor saa ikke sige det i selve Lovteksten? I det hele taget efter min Opfattelse Lovforslagets Tekst — og dette gælder i øvrigt adskillige andre af de Lovforslag, vi faar forelagt — ikke tilstrækkeligt fyldestgørende til Lovforslagets rette Forstaaelse, men man henvises til at søge en Række nødvendige og supplerende Oplysninger i de til Forslaget knyttede Bemærkninger.

I Bemærkningerne tilføjes der saa, at ogsaa Tjeneste i Aksemagternes Styrker i visse Tilfælde bør kunne medføre Fritagelse, saaledes f. Eks. naar den paagældende har erhvervet dansk Indfødsret i Henhold til Indfødsretslovens § 2, der siger, at fremmed Mand og fremmed ugift Kvinde, som er født her i Riget og vedblivende har haft sit Hjemsted her indtil det fyldte 19de Aar, derved erhverver dansk Indfødsret. Betingelsen for at opnaa Fritagelse i dette Tilfælde er altsaa den, at vedkommende uanset sin danske Indfødsret er blevet tvunget til at gøre tysk Krigstjeneste.

Jeg har i og for sig intet at indvende herimod, men jeg vil dog i denne Forbin-